

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D'AVISOS Y NOTICIAS

Any XII

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes.	10 Pts.
n provincias trimestre.	1.40 Pts.
Extranjero y Ultramar.	3.50 Pts.
Anunciar, a preus convencionals.	

Reus Dimarts 26 de Octubre de 1897

Num. 3402

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals
libreries d'aquesta ciutat y de fora, sota la direcció de
En Barcelona, litografia Mallorquí, carrer Junquera, 6.
No's retornen los originals encara que no's publicin.

Farmacia Serra

Arrabal Santa Anna, número 80, prop á la

La que paga més contribució de la província
FARMACIA OBERTA TOTA LA NIT
plassa de Catalunya

MALALTS DELS ULLS

Lo DOCTOR BIADA, oculista del Hospital del S. C. de Barcelona, ex-quefe de clínica y ab titol de las universitats de Berlin y Wurzburg, ex-ajudant dels Drs. Wecker y Landolt de Paris.

Reb en CONSULTA á Reus, tots los diumenges y dilluns de 9 á 12 y de 4 á 5.

Arrabal alt de Jesús, 38, sobre 'l Correu.

Los demés dies á Barcelona, Claris, 44, cantonada á la Gran Vía, de 11 á una y de 4 á 5.

PERA L'DIA DELS MORTS

Riquíssim y variat assortit de coronas, flors artificials, rams, pensaments y dèmàs adornos propis pera nitxos, panteòns y sepulturas y arreglo dels dèmàs objectes que's troben deteriorats.

Ultima novetat y gust exquisit, á preus limitadíssims.

Se trobarà en lo domicili de las germanas

RIPOLL

Reus.—Carrer de S. Joan, 18, segon.—Reus.

Vinyas Americanas

Marcial Ombrás (Propietari)
Avinguda del ferro-carril, Figueras, (Girona)

Barbats y estacas en venta, per milions.—Preus reduïts y autenticitat garantizada. Cinch milions d'estacas, y un millo de barbats.

GAS REUSENSE

Aquesta Societat instala canyeries y aparatos d'iluminació y calefacció á qui ho solliciti, sens cap gasto per part del solicitant, mediante lo pago del gas á 30 céntims de pesseta lo metre cúbich, y ab tal que'l consum anyal arribi á una cantitat determinada.

Pera més informes y detalls, dirigirse á la fàbrica.

SECCIÓ DOCTRINAL

La Cerdanya

Los que ne han estat may á Cerdanya no's poden pas fer càrech de lo que es aquella terra, per mes descripcions que's ne fassin, y fins molts dels que hi pujem cada any pera estiuhejarhi no's doném pas compte de lo que es aquella plana, á 1200 metres demunt lo nivell del mar, de llargada per mes de 10 k, d'ample. Molts han sentit parlar y altres han estat á Interlaken, á Chamonix, á Luchon y dèmàs punts visitats y alabats per la gent de bossa. Llarga, mes deixant apart la moda, las comoditats y las mils distraccions y plahers que's ofereixen al turista en aquells y altres llocs del extranger, pochs punts poden rivalizar ab la hermosa terra cerdana, ja per ses bellesas naturals, jaspes condicions de clima, aigües y dèmàs condicions higièniques. Dues branques dels Pirineus enrotllan la Cerdanya. Los macisos de Carlit, del Puig-

mal de Campeordos, y de la serra de Cadí son las principals fitas. Lo Segre, lo Raur, y 'l Querol son los rius que escampen per tot arreu la fertilitat y la vida, vegis sinó l' aspecte pintoresch de la vall de Querol que avuy reproduhim.

Segons la ciència y la observació fou aquella plana en antiquissims temps un grandios llach avuy assecat. Monsieur Leymerie, en son estudi geològich d'aquesta comarca, publicat en el follett de la Societat Geològica de França, l' any 1868 á 69, diu, que res es mes ben fundat que aquesta suposició, que casi ve á esser una realitat quan se considera dia plana baix lo punt de vista geognòstich, y que's distingeixen perfectament las dos formacions, l' una lacustre y la altre diluviana, fent notar ademés, pera determinar la etat del deposit lacustre, la gran analogia del mateix ab lo que constitueix lo fons de la plana del Roselló. Lo curiós lector que vulgui fer estudis mes profons sobre la comarca, pot consultar ab profit dita monografia, puig la indole d'aquest treball no'ns permet ser mes estensos. Passarem per alt las notícies històriques mes antigas, per esser unes ja molt sapigudas y esser altres encare objecte de controvèrsia entre 'ls sabis. Venint sels á temps mes acostats á nosaltres, recordaréns sols que la Cerdanya fou un comtat infeudat, quals comtes principals foren: en 902, Mir; 928, Semifret; 967, Oliva Cabreta, 990, Guifred; 1026, Ramón; 1068, Guillém Ramón; 1095, Guillém Jordà; 1109, Bernat Guillém. Després passà'l comtat á la casa de Barcelona en la persona d'En Ramón Berenguer III.

Los reys d'Aragó, comtes de Barcelona y Cerdanya, tingueren en gran predilecció y estima aquella terra. Lo rey Alfonso I de Catalunya passava 'ls estius á Hix, capital allavars de la Cerdanya (1) y en tot temps procuraren tenir dits reys ben defensades aquelles terras, que per esser fronterisses de França y dels inquietos comtes de Foix tot sovint eran víctimas dels flagells de la guerra.

Tothom sab que per lo tractat dels Pirineus de 1659 y l' adicional de Llivia de 1660, la Cerdanya fou partida en dos trossos; l' un fou entregat á la França y l' altre restà per l'Espanya, malgrat l' unitat dels rassas, costums, llengua y corrents de las aigües que totes elles s' escorren cap á Catalunya, com si encara protestar volguessin d'aquella arbitria y convencional avinensa. Mes no obstant ab tot això d'haver passat demunt d'aquell fet mes de dos cents anys, tois los cerdans en particular y 'ls catalans d' ensa 'ls Pirineus en general, tenen per germans á tots los cerdans y de mes enllà de la ratlla de França. *Pus parlan catalá Deu los dò glòria.*

(RIPOLLETENCHE.)
(De La Veu del Pallès.)

(1) Veges la obra de Mr. Alari, «Notices històriques sur les communes du Rossillon», 2.ª sèrie, pàgina 105, «Hix et les Goingueteas».

Las festas d' Ulldecona

Corre 'l Bou

No fa pas molts dies, en un article sobre aquesta població catalana, consignava, y cal que are ho repateixi pera la bona memòria del lector, que en les costums de tots los veïns hi entrava quelcom desconegut d' altres encontrellades del nostre mateix Principat.

Potser degut á tenir tan proper la ratlla divisoria entre els regnes valencià y català, potser perque Ulldecona es ó pertany á la província de Tortosa queduhen no es catalana ni valenciana, la que los *favuts* com per aquestes encontrellades se 'ls anomena, tingan marcada afició als bous y sia 'l principal alicient de las seves festas, organitzades en obsequi á son patró San Lyuch, lo corre 'l bou per los carrers de la població 'ls dos primers dies, y á la plassa 'ls dos ultims de la festa.

Espectacle es aquest que no te gayre de cult, per no dir gents, motiva esclats d' entusiasm entre grans y petits, donas y xicas. Los toreros improvisats son a dozenas y qui mes pit té, qui mes valent se mosira devant la fera (que no mes ne té 'l nom, puig que fins l' acció de donar colps de cap li manca,) aquell escolta picaments de mans á dotxo y fins en posat ayros se passeja per lo redondel improvisat.

Tenen de bò aquestes corridas, que si estén discartadas las paraules insultants, los xiulets y las pedras y hotellas, que algunes voltas se senten y veuen volar en las plassas de Toros, contra aquells que dominan ciència y l' art del roreigs, que ab dos coses es, pera l' espanyols de sangre, tauromacos inclussiu.

Descrit á corre cuyla lo que es corre 'l bou, mirém ara 'l redondel. La plassa del poble voltada te *carr-falchs*, (voldràns dir catafalchs) fets ab tronchs d' arbre y taulons, forman los primers una escala y 'ls ultims la plataforma, que ocupan los espectadors que no tenen un balcó ó finestre que dongui vistes al redondel, penjant del últim tronch ó esgrahó, cordas de canam prou resistentes pera 'l pes de dos ó tres homes; y al donar eixida al anyell (no li dónem el nom de bou) si aquest surt ab molts peus, los toreros agefats á las cordas, s'enfilan per la recta escala mes que depressa, com ho podria fer un gimnasta, tornant á saltar al pis, de aquella original barrera, quan lo bé segueix camí oposat á las posicions que nostres andalusos ocupan.

Alguns d'aquests, en sombrero d' ala ampla, gech de centurias passades y això fa que siga curt, aproveitan lo canismant del bouhet y ab una muleta de drap negre, li donan quatre passos en redondo y li senyalan una superior burchada, (y no esverifica perque 'ls toros de mort son aqui privats com á França,) que faria aixecar de son assentí á don Modesto de *El Liberal* ó a Sobaquito de *El Imparcial* de Madrid.

Durant la lidia dels bouets, un tros de catafalch vingué á terra, trencant un bossí de tauló las cames à un noyet que contemplava la festa nacional assistat en un bocoy y á un home de edat avançada li serrá dos dits de la mà.

Però—gostes creurà que 's va suspendre la festa?—Cá! no senyors, perqué son los hospitals y 'ls mejors, sino per guardar y curar als invalids, mentre la poblé soberà fa gatzara y 's diversifica tan com pot.

Y prou de bens, anyells, crastons bouhet y bou, que 's fa tart y 'l gran Califa del espay, lo Sol s'ama, ga avergonyit de que en terra catalana y en un poble ahont l' agricultor rega ab la seva suhor sa hermosa y fertil vall, fentse dignes dels dèmàs de soi germans que emplean la seva activitat en altres coses més re-

productivas, tingen aficions per las que un dia el jutjarlos la historia, se puga confondre 'ls límits de la nostra pàtria en perjudici d' ells mateixos.

Estém un moment á las fosces: lo Municipi se cuida d' encendre los llums de petroli tancats en fanals de vidre y 'ls carrers avans deserts prenen animació extraordinaria: ulldeconesos, godallenchs, canareus, vinarosenchs y demés vehins de pobles que radican en aquesta ampla comarca, invadeixen las vías més cèntricas, trencant cada hú per los diferents carrers que hi afueixen en cerca de la llar, ahont ja 'ls espera la cassola que conté lo pollastre rostit ó en such, puig en una festa major, ja se sap que qui paga la festa es la virám.

A la nit d' avuy y al ayre lliure hi ha una sessió d' exhibició de quadros disolvents a càrrec del tortosí D. Manel Climent, rellotger, (també vull contribuir jo á la propaganda de son establiment).

L' espectacle de frànc, es de segur èxit: aixís resultà que una hora avans de comensar, lo carrer Major, que fou l' escullit, estava que no podia donarshi un pàs: los balcons y finestras plens, deixantse sentir bastant sovint una fosca remor, d' aquella ona que sols la curiositat aturava, fixa en la posició ocupada.

Lo rellotger dona mà á la seva tasca y en la borrasa que penjava al bell mitj del carrer en lletras negres y bastant grossas hi aparegué reflexat per los raigs de llum de la llinterna mágica l' avis: *Buenas noches*.

Picaments de mans y exclamacions de sorpresa, foren lo premi que aquell aplech de persones otorgá á qui's proposava ferlos passar un rato distret ensembs que fer propaganda per son establiment.

Després passaren per la borrasa ó taló, bonichs paisatges, vistes de lo millor que conté Tortosa, salòns de Prínceps, escenes de la vida, en lo sige del romanticisme, y siluetas de tipus extranys, pàllassos y altres extravagancies de les que concebeixen los pintors de brocha gorda.

Las que algun mérit tenian en las que quelcom hi havia que admirar, possaren desapercebudas, en general, mentres que 'ls pàllassos y extravagancies, ridicoles com á tals, eran sempre rebudas ab satisfacció que vessava als llavis á motivavan esclats d' entusiasme que ni aquells altres tan célebres fabricats á las embarcades de soldats cap á Cuba, en los ports d' Espanya, al só de música y al pas del *grrran* himne, no nacional y si sarsuelero, la marxa de «Cádiz».

Cinch ó sis voltes, en lloc de paissatges ó ninots apareixia una cuarteta redactada en tortosí, ó l' anunci de la rellotgeria del Sr. Climent à Tortosa.

Deya la primera quarteta:

«Aldover pera bresquillas (1)

y 'ls Reguers pera cabassos;

pera rellotges Climent

que 'ls dona bons y baratos.»

Y la segona:

«Adeu tots los que haveu vist

estos quadros disolvents,

y us desitjo que contents,

passeuen molt bona nit.»

(Es bon sistema aquest de fer propaganda, mes de lo que el Sr. Climent, rellotger, se pensa, donchs si aixís com me crech que estava solet, ens trobem en Ulldecona aplegats, tots los que à la província embrutém de tinta 'l paper blanch, y tots convinguessim en ocuparnos de la RELLOTJERIA, per suposat de frànc y per amore al art, com ho faig jo, calculi si se 'n faria de lo que vosté vol!)

Passém à altres quadros, també de figures, pero aquestas, animadas.

La sala-café del «Casino Liberal», gran, espayosa y enrajolada ab rajolas de Valencia, ahont se tenia preparat un ball en obsequi á la meytat del genero que no es lo fort ni 'l lleig, y dels forasters á qui donava hostatje vila tan important, devia ó podia esperarnos, y allí, ab la bona intenció de fer de cronistas ens dirigirem.

Nos sorprengué en primer lloch un aplech de belles xiquetas qual hermosura 's cuidava de fer destascar, la clara y profusa llum de varis artístichs quinqué de petroli, y en segon lloch, l' ordre que en la sala 's guardava, en tot y trobarse arrimadas á las parets que la formen taules de café, ocupades boy totas per pagesos de la vila y forasters, entretinguts en fer pessigollas á las botellas d' *Aniseta Guernica* que tenian al devant, en qual etiqueta hi destacava la sala de Juntas d' aquell privilegiat país, y 'l sagrat roure sota del que 's superba Reys de Castella juraren fidelitat à las

(1) *Bresquillas:* s' anomena aixís una fruta priuera molt semblant als presseuchs y que es de la mateixa família.

lleys del país dels bascos, com també la rosa de nostre escut, justificativa de que sa elaboració, la del Anís, se feya á Reus.

Les dolsas notes arrencades de las cordas d' una guitarra tocada per lo simpatic cafeter del Cassino, Sr. Canalda y á les que acompañava las finas que sortien d' una flauta y les metalicas de sis instrument de vent, clarinets y trompas, deixaren sentir un ayros wals. trayent al jovent de sa estabilitat al punt, pera rendir fervorós cult à *Terpsicore*.

Les caras d' algunes d' aquelles xiquetas, vestidas al ús del país y ab son mocador de merino creuhat al cos eran tan bonicas y sos bells ulls tal forsa magnética tenian, que, francament, si las primeras me temptavam, los ultims m' atreyan á l' irresistible forsa, fins que abandonat en una mateixa sort y protegit d' algun bon amich, vaig alternar en fo ball.

¡Pera que som al mon, sino pera aprofitar las ocasions de divertirnos!

Tots los ballables van esser executats molt bé; pero 's veu que aquí no hi ha costum de picar de mans pera demanar sa repetició.

Donchs lo meu aplauso als professors, que val casi bé per tots los que 's descuidaren de tributarlos hi 'ls balladors, sense que això s' prengui per vanitat.

¡De las firas que 'n parli un altre, que jo las deixo per lo darrer dia.

ARTS Y LLETRES

Oda á Sitges

Lilum d' Orient.

Composició guanyadora d' una rosa d' or en los Jocs Florals d' enguany.

Enllá l' immensa plana del mar, hon cada dia despuntan les primeres clarors del naixent sol, dugues blavors inmenses ajunten l' armonia d' estrelles y d' onades, del cor aymant consol.

Cortina misteriosa d' estels y sols brodada cayent sobre una sala de perles y corals, m' apar la blava volta deixantse anà aplomada sobre la mar immensa de relleuents cristals.

¿Quines deydatz habiten aqueixes misterioses regions d' hon cada dia la llum naix esplendent?

Jo us tinch en ma memoria, joh páginas hermoses!

jo vos he vist en somnis, deesses d' Orient.

Dins la b'avor dels sigles, com brillejants estrelles,

lo *Ramayana* miro, y 'ls grechs y 'ls bíblichs cant,

que en sa esplendor enclouen igual que enclouen elles,

nous mons y noves vides allà en sos cels llunyans.

¡Oh, tu, Occident, que mostres sobre la front serena la fulgurant diadema dels més preuats florons,

sols á aqueix sol puríssim d' Orient que t' enllumena la llum deus que irradien com altres sols los fronts.

Sos genis, quan pulsaren ses lires armonioses,

Natura s' encantava ohint divins accents,

y treyen del blanch marbre les formes més hermoses

com si 'ls grans secrets l' home tingüés dels elements.

Com rey de la Natura, sempre á son ser eslava,

la vida y la bellesa li treya de son cor,

y quan la llum divina al fons dels cels buscava,

al fons de l' estelada trobava 'l Creador.

De sa excelsa cultura al mon dant les primicies

les mars creuaren hòbils buscant platges y ports;

tu, Espanya, los brindares tes platges, tes delicies,

de sa cultura en cambi donantli mil tresors.

Dels pobles que fundaren, tu, Sitges, ets la joya, en tu posaren l' ànima, lo cor y l' sentiment;

encare avuy me sembles, ab eix mar que t' enjoys la catalana Atenes, la Sitges d' Orient.

De cent pobles aymada, en los amors felics,

com al mari, 'ls atreyes, l' estrella de l' azur,

y pobles t' embelliren donant-te l' nom de *Kissa*,

Sigi, *Stabulum Novum* y 'l tan hermos *Subur*.

Si als de la mar atreyes, oridaves als de terra.

Io Panadés venia com riu cap á la mar,

y en lo comerç dels pobles y en lluytas de la guerra

à tes benignes platges venien á embarcar.

Al peu del Garraf fréstech que son resguert te dona, s' estén l' hermosa plana que es lo teu vert jardí, n' apar una petxina que escumejanta l' ona del fons del mar va treurer pera escupir aquí.

Ets tú d' eixa petxina la perla tan preuada, mentre 't reté la terra la mar també te vol, y al mariner li sembles cerceta que cansada dessobre d' eixes roques vingué á parar son vol.

L' Orient jamay t' oblidà; sigles després, un dia lo seu llicor derrama sobre ta conca d' or, y baix eix cel de Grecia reviu la *Malvasia*, que n' es de tes riqueses lo més preuat tresor.

La posan en sa taula los Reys y la noblesa, los prínceps s' embriaguen ab sa dolçor de mel, y per lo mon s' escampa sa fama ab tal prestesa que dels convits ets sempre company, lo més fidel.

També los fills, oh Sitges, també dels grechs prenán del mar en alas l'esprit conqueridor, (gueren y quan del tirá despotia lo seu permis tingueren envers les noves terres se n' envolà son cor.

Y allà los fills envies, ahont en lluyta honrosa conquistan digne premi al seu honorat treball, y al retornà á tes platges te veuen tan hermosa que volen en los braços deixà eixa trista vall.

Mes lo que més t' enlayra y t' honra y dignifica, es eixa afició santa que mostras envers l' Art, sempre en empreses noble, sempre en ilusions rica, atraus als cors qui senten y 'ls fas de tú admirar.

Un temple avuy siseques al art de nostra terra hon mostras las belleses que 'l català forjà, al art que avuy l' artista mal-educat desterra, mes que, inmortat un dia, no tart, prou reviurà.

Tú als escriptors congregues que descontentadicos senyalen á les lletres mes amples horitzons, y en eix sige que ofega invoquen temps felics y als cors nafrats inculquen idees i ilusions.

En tú 'ls pintors s' inspiren en les visions hermoses de la ideal bellesa qu' envolta lo real, de la doça poesia del ánime de les coses fixant sobre la tela destells d' art inmortal.

No en vā dintre tes venes circula la sanch grega, sigues la nostra Atenes empori de las Arts, en la moror del sige que abat y que 'ns ofega sigas un dolç refugi pels pobres naufragats.

Entona ab l' esperansa un himne á la Bellessa, oh Sitges sobiran, confia en l' avenir, mira al passat, recorda lo noble de ta empresa, segueixla, l' Art te guia y l' Art no pot morir.

JOSEPH ALADERN.

CRÓNICA

OBSERVACIONS METEOROLÒGICAS

del dia 25 d' Octubre de 1897

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

HORAS d' obser- vació	BARÓMETRE aneroide	GRAU d' humi- tat	PLUJA en 24 horas	AYGUA evap. en 24 h.	ESTAT del cel	OBSES- PAR- TICULAR
9 m.	757	93	0'0	25	Nebul.	06
3 t.	758	95				

HORAS d' obser- vació	TEMPERATURAS			VENTS	NUVOLS
	Maxima	Minim.	Term. tipo		
9 m.	Sol... 19	9	12	NE.	Can Nin 0°3
3 t.	Sombra 19	45	45	NE.	

Ahir entre un quart y dos de set de la tarda, en tren especial, de la «Companyia internacional de wagons-lits», passà per aquesta ciutat lo rey de Siam, procedent de Lisboa.

A l' estació s' havien reunit poch mes d' un centenar de persones, desitjosas de coneixer el soberà assiticib de qui tant s' ha parlat en son viatge per Europa. S. M. siamesa, ocupava un petit y no molt luxós departament del darrer wagon-lit, y en los adjunts departaments, s' hi veyan algunas altres persones que suposém serian prínceps y demés persones de sanch real, ademés d' algú criat, servidor ó lo que fós. En lo departament adjunt al del rey, estaven menjant dos joves: tenian devant seu, sobre la taula, algunes escudelles que no poguerem veure què contenian, y allí aprop, un pastel que un criat estava fent trossos. En l' extrem del cotxe s' hi veia la cuyna, ahont estaven esfeynats tres ó quatre cuyners. Tant lo rey com los demés personatges anaven ves-

tits à la europees, senzills y ab elegancia, colls molt planxats y 'l cap descubert. Tot això llevava tota la magestat al monarca, donantli tot l' espekte d' un comèrciant assiàtic dels que's veuen en los grans ports del mediterrani. Passà per nostra ciutat com si no hagués passat per enlloch. La gent prou s' agropava devant del vidre derrera del qual se 'l veia, reçlament quan menos una salutació, però cá, ell res, ni una mirada de curiositat, ni un moviment que revelés que sentia que s' trobava devant d' un públich desitjós de veurel, devant de cents ulls que li miravan fixament; tal com arribá se 'n anà, tocà la campana, xiulà la màquina y el tren marxa escapar com un llamp. Sa passada, freda y olímpica al ensembs, sigue la d'un gran soberà, es veritat, però trobém que per estar en caràcter, necessitava portar aquelles faldilles brodades d'or, las babutxes recamadas de brillants y una dotzena de esclavas fentli fugir d' aprop las escasses moscas que devian volar per aquell departament.

En la sessió passada lo concejal Sr. Nougués proposà un medi per arreglar las vias y camins municipals, y es que ja que 'l Municipi no te fondos, se emprenguin la tasca 'ls vehins treballant per jornals y per vigorós torn. Nos sembla molt ben pensada la proposició del Sr. Nougués, pero si s' arriba posar en planta, lo qual que d' equitat que 'l bon sentit reclama.

En primer lloch, s' haurian de declarar exemps de bagatge á moltes classes necessitadas que prou feyna tenen pera guanyarse la subsistencia, y en segon lloch, nos sembla que 'ls richs comerciants y propietaris haurian de contribuir ab algo més que ab un jornal quan li toqués lo torn.

Lo treballador que hi contribueix ab un dia de treball, son jornal representa cent vegadas més que l' obul del rich comerciant que paga ab vuit rals. Además, las vias de comunicació serveixen mes pel segon que pel primer. Fento aixís, procurant que qui pogués hi contribuir ab major número de jornals, se podrian emplegar gran número de treballadors, ab lo qual se aliviarà en molta part la miseria que està passant nostra classe treballadora.

Ho repetim, la proposició del senyor Nougués mereix ésser meditada y pusada en planta en aqueix sentit com mes prompte millor.

Ab motiu de la recent publicació del tomo contenint las composicions premiadas en los Jochs Florals d'en Guany, nostre colega «La Voz de Sitges» publica la «Oda á Sitges» que guanyá'l premi ofert per aquell ajuntament, consistent en una magnifica rosa d' or. En lo present número reproduhim dita composició, donant una mostra d' afecte á son autor, nostre company de redacció senyor Aladern.

Ademés, nostre colega de Sitges, publica en lo mateix número una honrosa biografia de son autor, que ab gust reproduhiríam també si no fos ofendre la destia de nostre company.

Previa convocatoria feta per la Lliga d' Agricultors de la Província de Tarragona, se reuniren ahir á las onze del matí en lo saló de Cent de Casa de la Ciutat, la Junta Directiva de dita Lliga y varis delegats d' altres associacions agrícolas entre los que hi havia alguns individuos de la Cambra Agrícola de Tarragona, los Srs. Segura president, y Lladó vice-president de la Unió Agrícola de la mateixa capital, lo Sr. Marqués de Vallgornera del Rourell, D. Rafel Fuster de Sant Sadurní de Noya, D. Joan Huguer de la Cambra Agrícola del Vendrell, D. Cristófol Nadal del Plà del Penedès, D. Joseph Gené, president de la associació agrícola de Cambrils, D. Francisco Gibert y D. Melcior Domingo president y vocal de la valenta societat agrícola travalladora de Puigpelat, D. Teodoro Cavaller Llecha per Riudoms, D. Joseph Serra Gibert per Vila-longa del Camp, D. Leonci Rull per lo Catllar, don Manuel Domingo Farreras per Vilarrodon, D. Joseph Grimaus Sans del Centre Agrícola de la mateixa y 'l President de la Associació Agrícola de Reus y sa comarca D. Pau Font de Rubinat.

Obrí la sessió lo President de dita Lliga D. Ferrán de Querol de Bofarull, qui, després dels actes reglamentaris exposà que 'l principal objecte de la reunió dels representants era donar compte d' una convocatòria rebuda de Sant Sadurní de Noya pera la celebració en dita vila en Maig del any vinent, d' un congrès vitícola qual objecte serà l' estudi y discussió dels següents temes:

Primer Faltas d' adaptació de caps americanas als diversos terrers y manera de corretjirlos.

Segon Afinitat de las varietats de Venifera, ab

preferencia las indígenas ab los diferentes porta-empelts americanas, y

Tercer Causas y efectes del assecamiento dels ràbims y manera de prevenirlos ó curarlos.

Lo Sr. Delehat per Sant Sadurní de Noya D. Rafel Fuster, exposà ab tota concisió los treballs realitzats per la comissió organisadora y 'ls propòsits de la mateixa pera que l' èxit de la mateixa correspongu al fi que s' ha proposat, tot en benefici de la viticultura tan digna de cnydados en los actuals temps.

Feren ús de la paraula, a més del Sr. President, lo Sr. Marqués de Vallgornera, Srs. Font de Rubinat, Cavaller, Serra, Huguer, Nadal y altres acordantse en definitiva associar-se á la idea de la celebració del congrés vitícola á Sant Sadurní y fomentar la concurrencia al mateix á fi de que nostra província vista sa gran importància vitícola sia dignament representada en lo congrés que celebrarà sa germana la de Barcelona.

A proposta del Sr. Marqués de Vallgornera s' escorrà aixís mateix celebrar altre congrés en questa província al próxim any també senyalant Reus pera la població en la que aquell ha de tenir lloch.

Després de presos altres acorts encaminats al primordial fi de la reunió, donent amplias facultats á la Junta de la Lliga; se llegiren las adhesions de varis associacions de la província, havenise fet menció de la de la Cambra Agrícola de Tortosa en la que manifestava que si bé s' adheria per companyerisme no acudia á la reunió porque afortunadament aquella comarca s' veia liure á la plaga filoxerà, olvidant tal vegada que aquella comarca pot haver de menester le concurs dels altres en algunas cuestions agrícolas que la toquin de més aprop, que la que motiva dita reunió.

Aquesta s' donà per terminada regnant entusiasmante y desitjant tots freqüents entrevistas com la que acabem de descriure demunt per demunt.

Una luxosa esquela mortuoria nos ha anunciat particularment, que avuy dimarts han de tenir lloch á Barcelona uns solemnis funerals pera l' etern descans del qui fou en vida nostre amic y compatrici don Artemi Padró Pratdesaba, desid... y... que... que... que...

La colonia reusense á Barcelona demostrara avuy las simpatias y extenses relacions que té ab la familia Padró, assistint al referit acte funerali.

Conforme se venia anunciant, lo diumenge próxim passat, tingué lloch la excursió á Valls projectada entre 'ls Clubs de la província.

D' aquesta sortiren á las 7 del matí 64 ciclistas per la carretera de Sant Ramón, y á Morell se reuniren ab sos companys de Tarragona y Tortosa.

Desde 'l cruce de la carretera de Valls-Morell, emprengueren la marxa ab los socis de Valls que 'ls esperaven, y en número de 180 entraren en aquesta última població.

En lo local de la Violeta se celebrá un espléndit banquet en lo cual regná la alegria propia d' aquells cassos.

Los ciclistes d' aquesta regressaren á las 5 de la tarde per la mateixa carretera de Sant Ramón.

De Lo Catalanista:

«Resoltament aquest vespre á las 9, tindrà lloch en lo Centre Català la sessió intima de que ahir parlavam en lo qual nostre estimat amic y company en Francisco de P. Bedós, donarà lectura de se nova obra dramática titulada: «La Flor de la inmoralitat.»

Lo recaudat ahir per concepte de Consums en la Administració d' aquesta ciutat, puja á la cantitat de pessetas 942'09.

SECCIO OFICIAL

Registre civil

dels dias 23 y 24 d' Octubre de 1897.

Naixements

Joseph Vergés Torres, de Pere y Carme.

Matrimonis

Joseph Gatell Ollé, ab Teresa Vels Martí.

Defuncions

Pau Guinart Gispert, 70 anys Gornals 4.

SECCIO RELIGIOSA

Sant d' avuy.—Sant Evarist.

Sant de demà.—Sant Vicents.

SECCIO COMERCIAL

J. Marsans Roi

Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA ANNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarde d' ahir:

Interior	63'80	Filipinas	*
Exterior	79'70	Aduanas	96'75
Amortisable	77'25	Cubas 1886	92'50
Fransas	20'15	Cubas 1890	76'87
Norts	23'35	Obs. 6 0 0 Fransa	95'62
Exterior Paris	60'06	Obs. 3 0 0	53'12
París	32'90	Londres	33'45

Se reben ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y París.

Descompte de cupons, compra y venda el comptat y per compleg agé de tota classe de valors, compra de monedas y bitllets de tots los països.

BOLS I DE REUS

Cotisacions realitzadas en lo dia d' ahir á Barcelona facilitades per lo corredor en aquesta ciutat D. Antoni Demestre.

Interior	63'80	Fransa	20'40
Exterior	79'10	Cubas velles	93'56
Colonial	77'25	Cubas noves	96'81
Norts	23'30	Aduanas	96'75
Obligacions Aliadas	86'75	Obliga. 3 0 0 Fransa	63'
		Filipinas	97'45

PARÍS	60'06	Norts	...
GIROS	60'06	Londres	...

Paris . . . . . Londres . . . . .

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per 25 corredors de comers D. Joan V. Illes, D. Joan Llaurodó Prats y D. Joan V. Illes Vallduví.

Londres 90 dñs. 00'00 diner 8 dñv. 00'00

Paris 8 dñv. 00'00 Marsella 00'00

VALORS LOCALS DINER PAPER OPER.

ACCIONS 010 010 010

Gas Reusense 100 250 100

Industrial Marinera 600 0

Banch de Reus 500 0

Manufacturera de Algodón 100 0

C. Reusense de Tramvies 100 0

privilegiadas al 5 per cent 415 0

Gas Reusense 100 250 100

Industrial Marinera 600 0

Banch de Reus 500 0

Manufacturera de Algodón 100 0

C. Reusense de Tramvies 100 0

privilegiadas al 5 per cent 415 0

Gas Reusense 100 250 100

Industrial Marinera 600 0

Banch de Reus 500 0

Manufacturera de Algodón 100 0

C. Reusense de Tramvies 100 0

privilegiadas al 5 per cent 415 0

Gas Reusense 100 250 100

Industrial Marinera 600 0

Banch de Reus 500 0

Manufacturera de Algodón 100 0

C. Reusense de Tramvies 100 0

privilegiadas al 5 per cent 415 0

Gas Reusense 100 250 100

Industrial Marinera 600 0

Banch de Reus 500 0

Manufacturera de Algodón 100 0

C. Reusense de Tramvies 100 0

privilegiadas al 5 per cent 415 0

Gas Reusense 100 250 100

Industrial Marinera 600 0

Banch de Reus 500 0

Manufacturera de Algodón 100 0

C. Reusense de Tramvies 100 0

privilegiadas al 5 per cent 415 0

Gas Reusense 100 250 100

Industrial Marinera 600 0

Banch de Reus 500 0

</div

GUIA SERVEI DE TRENS

SORTIDAS:

De Reus à Barcelona: 5'04 m. correu (per Villanova y Vilafranca) 4.^a, 2.^b y 12'11 t. mercancías, segona y tercera.

1'57 t. correo (per Vilanova).
1'86 m. exprés, primera y segunda dimars, dijous y dissaptes, (per Vilanova).

De Barcelona à Reus: 5'25 m. (per Vilafranca), 9'46 m. (per Vilanova).

15'8 t. per idem h' 10 d' de setembre a 10'00 n. 7'39 t. exprés (dimars, dijous y dissaptes).

De Reus à Mora: 9'33 m.—1'04 t.—3'40 t.—7'19 y 9'57 n. 4'21 m.—8'00 m.—12'05 t.—6'04 t.—7'36 n.

De Reus à Tarragona: 8'30 m.—9'47 m.—2 t.—7'04 t.

De Tarragona à Reus: 7'30 m.—12'25 t.—4'30 t.—8'20 n.

Biblioteca Regionalista
Llibreria Regional, carrer de Jesús, 31
SECCIO CATALANA
«Lo Catalanism», per Valentí Almirall, 10 rals.
«Quadros», per Emili Vilanova, 2.^a
«La Dida», per Joseph Felip y Codina, 2.^a
«Cartas Andorranas», per Joseph Aladern, 2.^a
«Costums tipicats», per id., 2.^a
«Alcover», monografia, per id., 4.^a
«Poesias», per Manel Marinel-lo, 2.^a
«Oda à Barcelona», per Jascinto Verdaguer, 4.^a
«Lo Pi de les tres branques», per id., 2.^a
«L' Aglenya», per Ramon Masfern, 4.^a
«Croquis Pirinenches», per J. Massó Torrents, 12.^a
«La Rada», per id., 4.^a
«Catalunya trilingüe», per J. Casas Carbó, 2.^a
«Anant pel mon», per Santiago Russinyol, 16.^a
«Les Cròniques catalanases», per Gabriel Turell, 12.^a
«Obras catalanes», per Josep Ixart, 20.^a
«Poesias», de Joan Maragall, 8.^a
«Alades», per Emili Guanyabens, 8.^a
«Fructidores», drama, per Ignaci Iglesias, 8.^a
«Montalba», per Bosch de la Trinxeria, 12.^a
«Quan jo era noi», per A. de Riquer, 20.^a

DEL PASSATGER

De Reus à Lleida:

De Lleida à Reus:

De Reus à Vimbodi:

De Vimbodi à Reus:

De Tarragona à Valencia:

De Valencia à Tarragona:

ADMISTRACIÓ D' CORREUS REUS

Horas d' arribada y sortidas de correos

ARRIBADAS:

De Tarragona, 8'30 m.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones

después de la sortida del correo de Madrid, se li dona

sortida a las 7 de la nit per Tarragona el dia posterior al dia de la sortida del correo de Madrid.

Los pueblos servidos por peatones á las 9'00 m.

NOTA: A la correspondencia dirigida á Teruel, An-

dalucía y Extremadura, que se deposita en los buzones